

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Pfv.III.20.584/2023/2. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Farkas Attila bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Dr. Sindler Veronika ügyvéd

(Cím3)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Földesi-Herpai-Szalai Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző: dr. Herpai Gábor ügyvéd)

A per tárgya: fenntartási hozzájárulás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.703/2022/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Veszprémi Járásbíróság 16.P.20.126/2022/22/I.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat engedélyezése szempontjából lényeges tényállás

[1] A felperes önkormányzati tűzoltóságként működő köztestület, az alperes települési önkormányzat. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatójának intézkedésével E. község közigazgatási területét a felperes elsődleges műveleti körzetéhez sorolta, több alkalommal is megerősített intézkedése alapján ez az állapot 2016. óta áll fenn. A határozat alapján a felperes feladata a tűzvédelem biztosítása az alperes területén. Az alperes a felperes köztestületnek nem tagja, a felperes fenntartási költségeihez önkormányzatként nem járul hozzá.

[2] Az alperes több alkalommal kezdeményezte az alperessel szerződés megkötését a hozzájárulás mértékére vonatkozóan, illetve több alkalommal fizetési felszólítást is küldött, amit az alperes visszautasított.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperes módosított keresetében 943.612 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az alperesnek is kötelessége hozzájárulni a fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaihoz.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy nem tagja a felperes köztestületnek, a felek között nincs szerződés, így nem köteles a felperes fenntartási költségeihez hozzájárulni. Állította továbbá, hogy a központi állami támogatások fedezik a felperes működési költségeit.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresettel egyezően marasztalta az alperest. Megállapította, hogy a felek között szerződés nem jött létre, ezért a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Tűtotv.) 32. § (1) bekezdés rendelkezései alapján a székhely szerinti települési önkormányzat, valamint az önkormányzati tűzoltóság által védett települések önkormányzatai éves hozzájárulásának mértékét legalább olyan módon szükséges megállapítani, hogy a központi költségvetési hozzájárulással együttesen fedezetet biztosítsanak az önkormányzati tűzoltóság éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásaira. Rámutatott arra, hogy a felperes működését elsősorban a központi költségvetés biztosítja, így az alperes marasztalására csak abban az esetben kerülhet sor, ha az éves fejlesztési, működési, fenntartási költségek meghaladják a központi költségvetési támogatások mértékét. A rendelkezésre álló bizonyítékok és a könyvszakértői vélemény egybevetése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes keresetében megjelölt hozzájárulás sem nyújtana fedezetet a felperesnél kimutatható éves működési, fenntartási és fejlesztési költségekhez. Utalt arra, hogy sem a köztestület tagjai által fizetendő hozzájárulás mértéke, sem a felperes keresetében érvényesített hozzájárulás mértéke nem eltúlzott, és nem haladja meg összevetve és összeszámítva az önkormányzatok hozzájárulásának mértéke az állami támogatással együtt a felperes éves fejlesztési, fenntartási és működési kiadásait.

[6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperes marasztalását 605.260 forintra és kamataira szállította le. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a tűzoltás és a műszaki mentés állami feladat, amelyet a Tűtotv. 2 § (4) bekezdése alapján az állam hivatásos tűzoltóságok, önkormányzati és létesítményi tűzoltóságok és önkéntes tűzoltó egyesületek útján lát el. Utalt arra, hogy a tűzoltóság központi irányítását a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kattv.) 23. § (4) bekezdés f) pontja alapján a központi katasztrófavédelmi szerv vezetője látja el, és irányítási jogosultságokkal rendelkezik; a főigazgatói intézkedés kötelező érvényű többek között az alperesre is. Megállapította, hogy az alperes a felperes fenntartás, fejlesztés és üzemeltetés költségeinek megfizetésére a Tűtotv. és az önkormányzati és létesítményi tűzoltóságokra, valamint a hivatásos tűzoltóság, önkormányzati tűzoltóság és önkéntes tűzoltó egyesület fenntartásához való hozzájárulásra vonatkozó szabályokról szóló 239/2011. (XI. 18.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Tűor.) alapján kötelezhető, ha a felperes bevételei nem fedezik a működési költségeket; a felperest terhelte azonban annak bizonyítása, hogy a peresített időszakban keletkezett olyan költsége, amelyre nem rendelkezett fedezettel. Az igazságügyi szakértői vélemény alapján arra a következtetésre jutott, hogy a peresített

időszakban a felperesnek 605.260 forint fejlesztési, fenntartási és működési költsége keletkezett, amelynek viselésében az alperes lakosságárányosan részt kell, hogy vállaljon.

A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem

[7] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását, másodlagosan a jogerős ítéletnek – az elsőfokú ítéletre is kiterjedő – hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Kattv. 23. § (4) bekezdés f) pontját, 24. § (1) és (2) bekezdését, a Tüotv. 28. § (1) bekezdés a) pontját, 34. § (1) bekezdését, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 5. §-át, 10. § (1) bekezdését, 13. § (1) bekezdését, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 3/A. § (3) bekezdését, a Tüor. 32. § (1) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. § (1) bekezdését jelölte meg.

[8] Az alperes a felülvizsgálati kérelméhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatolt, amelyben a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján, arra hivatkozással kérte a felülvizsgálat engedélyezését, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása, valamint a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. Álláspontja szerint kiemelkedő jelentőséggel bír annak vizsgálata, hogy a helyi önkormányzat annak ellenére kötelezhető-e hozzájárulás megfizetésére, hogy az önkormányzati tűzoltóságot jelentő köztestületnek nem tagja, továbbá annak alapszabálya alapján sem képezi a vonulási területét, így a felperes a központi katasztrófavédelmi szerv vezetőjének intézkedésére alapítottan követeli a hozzájárulás megfizetését. A joggyakorlat egységének biztosítását fontosnak tartja abban a körben is, hogy a hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége milyen esetekben áll fenn. Álláspontja szerint kiemelkedő társadalmi jelentősége van annak, hogy a közpénzből finanszírozott helyi önkormányzat alappal számíthat-e arra, hogy a vele szerződéses viszonyban nem álló szervezet részére köteles-e hozzájárulást fizetni, illetve az intézkedésben meghatározott működési körzet ellenére melyik tűzoltósággal hozzon létre megállapodást, vagy melyikhez csatlakozzon valamilyen formában. A megválaszolandó jogkérdésként jelölte meg továbbá, hogy amennyiben a helyi önkormányzat hozzájárulás fizetési kötelezettsége fennáll, úgy annak meghatározása során miképpen kell eljárni.

A Kúria döntése és jogi indokai

[9] A felülvizsgálat az alperes által megjelölt okokból nem engedélyezhető.

[10] A Kúria rámutat arra, hogy a kérelemhez kötöttség perjogi szabályából [Pp. 2. § (2) bekezdés] következően – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjához fűzött indokolás is tartalmazza – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel az alperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata

szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében, valamint a jogkérdés különös súlyára, illetve társadalmi jelentőségére tekintettel.

[11] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[12] A PK vélemény 1. pontja szerint a Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatban, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat.

[13] A PK vélemény 2. pontja értelmében a Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható.

[14] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének két vagylagos feltételét jelöli meg, ebből következően az engedélyezés iránti kérelemnek az indoka nem lehet azonos a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása körében. A joggyakorlat egysége azt jelenti: a bíróságok között nincs eltérés a tekintetben, hogy az egyes jogszabályokat miként kell értelmezni, azaz mi a jogi norma alapvető tartalma, illetve azt hogyan kell alkalmazni. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható. A Pp. 410. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozó engedélyezés iránti kérelemnek a tartalma az engedélyezést megalapozó két feltételnél eltérő: míg a joggyakorlat egységének érdekében a nem egységes bírói gyakorlatot, addig a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében az egységes bírói gyakorlatot és az attól való eltérés indokoltságát kell bemutatni és megindokolni. Ennek megfelelően a Pp. 409. § (2) bekezdésének a) pontja „vagylagos” eseteket tartalmaz, amelyből az következik, hogy a rendelkezés két fordulata egyszerre nem állhat fenn, egyszerre nem képezheti az engedélyezés alapját, mert (az első fordulat értelmében) vagy nincs egységes bírói gyakorlat, vagy (a második fordulat értelmében) van egységes bírói gyakorlat, de az már nem irányadó, nem támogatható.

[15] A Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjára hivatkozó engedélyezés iránti kérelemnek a tartalma az engedélyezést megalapozó két feltételnél tehát eltérő: míg a joggyakorlat egységének érdekében a nem egységes bírói gyakorlatot, addig a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása érdekében az egységes bírói gyakorlatot és az attól való eltérés indokoltságát kell bemutatni és megindokolni. Az alperes azonban érvelése alátámasztására egyetlen konkrét döntést sem jelölt meg; nem utalt eltérő joggyakorlatra,

egyetlen másodfokon jogerőre emelkedett, avagy legfelsőbb bírósági döntésre sem hivatkozott. Csupán azt kívánta igazolni, hogy a másodfokú bíróság jogszabálysértően értelmezte a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket. A kérelem alapján ugyancsak nem igazolt, hogy a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel nem támogatható, az alperes ugyanis ebben a körben sem hivatkozott eltérő bírói gyakorlatra, amely nem lenne fenntartható.

[16] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt. Megállapítható a rendelkezés első fordulatának teljesülése, ha a vizsgált jogkérdés az egyedi ügyön – különleges súlyára tekintettel – túlmutat; a felülvizsgálati kérelem olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást. Szükséges továbbá az is az engedélyezéshez, hogy valamilyen további, általában a jogegységgel, illetve közvetetten a jogbiztonsággal kapcsolatba hozható fontos ok (például az új típusú ügyek nagy száma) fennálljon, és ennek folytán a Kúria iránymutatása váljon szükségessé.

[17] A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjának második fordulata szerint a Kúria akkor engedélyezi a felülvizsgálatot, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés társadalmi jelentősége miatt indokolt. Társadalmi jelentősége van az olyan jogkérdéseknek, amelyek a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon érintik. Nagy társadalmi jelentősége lehet egy jogkérdésnek akkor is, ha a jogsértő gyakorlat fenntartása másokat is jogsértő gyakorlat folytatására ösztönöz.

[18] Az alperes engedélyezés iránti kérelmében egyáltalán nem igazolta, hogy az általa megjelölt jogértelmezési kérdések szükségessé teszik a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontja alapján a felülvizsgálatot. Az alperes által felvetett jogkérdés nem minősül elvi jelentőségű jogkérdésnek, továbbá az sem igazolt, hogy annak az adott ügyön túlmutató társadalmi jelentősége lenne.

[19] A Kúria a kifejtettetekre tekintettel, a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálatot megtagadta.

[20] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. június 27.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző